

ENQUESTA D'OPINIÓ DELS ECONOMISTES *

Tardor 2017

ENQUESTA Nº 49

Octubre 2017

- **Malgrat que continua la millora de la confiança** dels col·legiats sobre la marxa de l'economia, **en els darrers mesos s'ha moderat el seu dinamisme.**
- La situació política i el dèficit de Catalunya amb l'Estat són els **principals problemes** de l'economia catalana.
- **La desigualtat social actual no es podrà corregir només amb creixement de l'economia.**
- El Banc Central Europeu hauria de **mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès.**

* Des de l'1 d'octubre de 2014 i com a conseqüència de la unificació entre el Col·legi d'Economistes de Catalunya i els col·legis oficials de titulats mercantils i empresarials de Barcelona, Girona i Lleida, l'ENQUESTA D'OPINIÓ DELS ECONOMISTES contempla l'opinió de dos grans col·lectius, el d'economistes i el de titulats mercantils i empresarials.

Amb la col·laboració

ÍNDEX

Sumari Pàg. 3

Catalunya

Estat actual de l'economia Pàg. 4

Problemes de l'economia catalana Pàg. 10

Perspectives sobre l'economia en els propers mesos Pàg. 13

Desigualtat social i creixement econòmic Pàg. 18

Postura comunitària en la negociació del *Brexit* Pàg. 20

Manteniment de la política monetària expansiva Pàg. 22

Efectes de la revolució digital a Catalunya Pàg. 25

Fitxa tècnica Pàg. 28

Qüestionari utilitzat Pàg. 29

Demarcacions de Catalunya

Demarcació de Barcelona: taxa sobre "visitants de pas" Pàg. 30

Demarcació de Girona: "Taula empresarial de turisme gironina" Pàg. 31

Demarcació de Lleida: empresa agroalimentària lleidatans a Osca Pàg. 32

Demarcació de Tarragona: viabilitat del model agrari Pàg. 33

SUMARI

- ✓ Continua la positiva marxa de la confiança dels col·legiats en l'economia catalana, si bé **en els darrers mesos s'ha moderat el seu dinamisme**.
- ✓ **La situació política i el dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat són els principals problemes** de l'economia catalana, augmentant significativament la preocupació per tots dos, sobretot pel primer.
- ✓ Es preveu un **manteniment de la marxa de l'economia en els darrers mesos de l'any**, amb una lleugera tendència al deteriorament.
- ✓ Un 78,5% dels col·legiats creu que **la desigualtat social actual no es podrà corregir només amb creixement de l'economia**.
- ✓ Un 57,2% dels membres del Col·legi pensa que **la postura comunitària en la negociació del Brexit** hauria de facilitar un statu quo de soci especial per a Gran Bretanya, encara que un 33,2% opina que hauria de ser dura i atorgar a aquest la simple qualificació de país tercer.
- ✓ Un 83,5% dels col·legiats creu que **el Banc Central Europeu hauria de mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès**, amb un 50,2% que opina que durant el màxim temps possible i un 33,3% que pensa que només uns mesos.
- ✓ **L'aparició de noves oportunitats de negoci, la creació d'ocupació i de nous perfils laborals, i l'increment de la productivitat laboral** són els principals efectes que esperen els col·legiats de l'actual revolució digital sobre la societat catalana.

ESTAT ACTUAL DE L'ECONOMIA

Malgrat la positiva evolució de la confiança dels col·legiats en l'economia, en els darrers mesos s'observa una moderació en el ritme de millora.

Un 55,0% dels membres del Col·legi que participen a l'enquesta apunta que la **situació actual de l'economia catalana** és millor que la de fa un any, mentre que un 28,6% esmenta que és la mateixa i un 16,1% indica que és pitjor. En relació a la consulta passada del mes de juny, s'observa que la proporció de col·legiats que pensa que la situació econòmica present és millor s'ha reduït en 11,1 punts, primer descens després de les pujades que es venien registrant de manera continuada des del juny de 2016. D'altra banda, gairebé es manté el percentatge de participants que opina que la situació és igual (reducció de 0,4 punts) i creix el dels que assenyalen que és pitjor (11,2 punts percentuals), després de caure repetidament des de principi del 2016. Per tant, malgrat que l'economia catalana segueix palesant una marxa positiva, es denota una certa aturada en el ritme en comparació amb el dinamisme mostrat en mesos anteriors. Al respecte, es pot afegir que si el percentatge dels que opinaven que la conjuntura econòmica del mes de juny era millor que la que existia un any abans era 13,5 vegades més alt que la proporció dels que pensaven el contrari, en la present consulta aquesta rati es situa en 3,4.

Segons la **condició laboral** dels col·legiats, cal esmentar que als diversos col·lectius predomina l'opinió de que la situació actual és millor a la de fa un any, opció que sobresurt significativament en relació als que pensen que ha empitjorat. Això destaca, sobretot, entre els assalariats i els jubilats, en els que representen un 57,0% i un 56,3% dels totals, respectivament. Per contra, les perspectives econòmiques més negatives es concentren en els empresaris i autònoms, en els que un 17,1% apunta que la situació és pitjor a la d'un any enrere. Val a dir que en el grup dels aturats un 40,0% assenyala que la situació no ha experimentat canvis. En els darrers mesos s'observa un deteriorament de les expectatives dels col·legiats en tots els col·lectius, reduint-se les proporcions dels que opinen que l'economia present és millor a la de fa un any i augmentant, en la majoria dels casos, els percentatges dels que indiquen el contrari. El grup que ha experimentat un major empitjorament de les seves expectatives darrerament és el dels jubilats.

En els diversos **sectors d'activitat** els membres del Col·legi que pensen que la situació econòmica actual és millor que la de fa un any destaca sobre la resta, cosa que sobresurt en el cas dels que treballen a la indústria i construcció, amb un 62,3% del total, especialment en el cas de la construcció (72,2%). Dins dels serveis els més optimistes es concentren en les activitats de docència i recerca, amb un 62,5%. En el conjunt del sector terciari és en el que s'observa unes majors proporcions de col·legiats que opinen que la situació és la mateixa o pitjor que la d'un any enrere (29,0% i 16,5%, respectivament). Els més pessimistes, en aquest cas, treballen en serveis que no són de docència i recerca ni destinats a empreses i particulars, atès que un 19,4% pensa que la situació present és pitjor que la de fa un any. En relació a la passada enquesta del mes de juny s'ha produït una contracció gairebé generalitzada de la confiança dels col·legiats en l'economia, amb un retrocés de les expectatives a la majoria de sectors. Això destaca, sobretot, en el cas dels que treballen en serveis i, molt especialment, en activitats que no són de docència i recerca i que no es dirigeixen a empreses i particulars. En sentit contrari, val la pena esmentar que en el col·lectiu dels membres del Col·legi que es concentren en la construcció ha tingut lloc una millora de les expectatives en els darrers mesos.

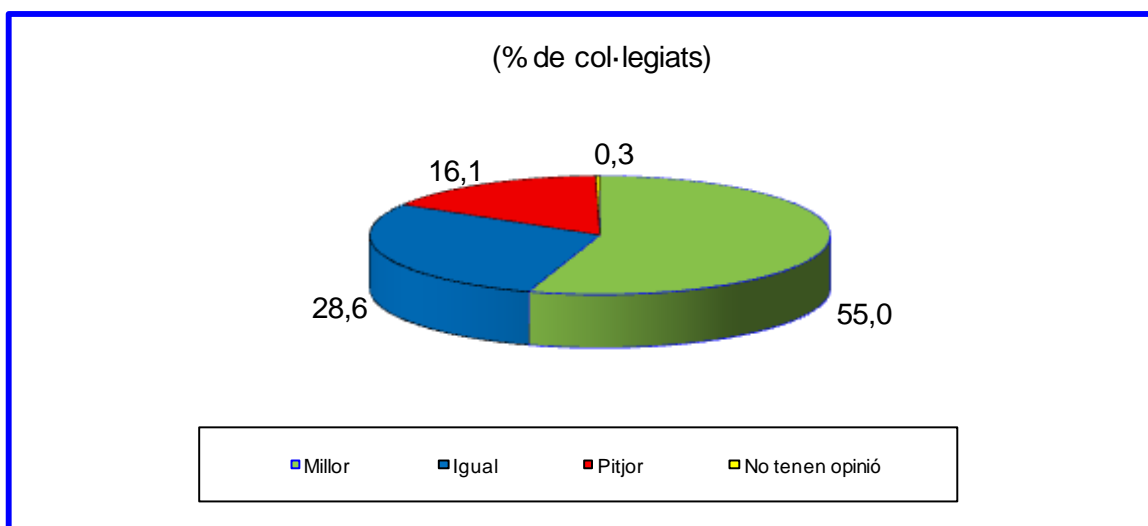
A les diferents **demarcacions territorials** destaquen les opinions optimistes sobre les pessimistes en relació a la situació actual de l'economia en comparació a la d'un any enrere, cosa que és més remarcable en el cas de Tarragona (67,7% del total). La major proporció dels que pensen que la situació és pitjor a la de fa un any es concentra a Barcelona, on un 17,7% apunta aquesta opció. Per la seva banda, Lleida és la demarcació en la que més presència tenen els que opinen que la situació és la mateixa, amb un 40,0%. Amb l'excepció de Tarragona, a tots els altres territoris s'ha produït un empitjorament de la confiança dels col·legiats en els darrers mesos, amb una reducció de les opinions que apunten una millora i un increment dels que assenyalen un estancament/deteriorament. Això destaca, especialment, en el cas dels que es localitzen a Barcelona i a Girona.

L'Índex de Confiança dels Economistes –que sintetitza el sentiment dels col·legiats davant de la situació econòmica general, tenint present una gran varietat de factors (evolució del PIB, clima polític, inflació, atur, mercats financers, ...)- ha moderat significativament el ritme de millora ininterrompuda que venia registrant des de principi

del 2016, moderació que s'ha concentrat, sobretot en el cas de Catalunya, en les darreres setmanes com a conseqüència de la conjuntura socioeconòmica. L'economia del Principat es valora amb un 5,61 sobre un total de 10,00, mentre que l'espanyola s'avalua amb un 5,22, valors, no obstant això, lleugerament superiors als de l'enquesta passada del mes de juny, quan foren de 5,59 i de 5,17 (diferència de 0,02 i 0,05 punts, respectivament). A l'igual que en consultes anteriors, a tots els col·lectius l'opinió sobre l'economia catalana és més positiva que la de l'espanyola. Respecte al Principat, l'Índex de Confiança dels Economistes més elevat correspon als aturats, als que treballen en serveis que no són de docència i recerca i no destinats a empreses i particulars, i als col·legiats que viuen a Girona i a Lleida. Pel que fa al conjunt estatal, les valoracions més elevades de l'Índex són les relatives als aturats, empresaris i autònoms i jubilats, als que treballen en la indústria, i als que es localitzen a Barcelona i a Girona. En els darrers mesos s'ha produït una evolució dispar de l'Índex de Confiança dels Economistes envers Catalunya i Espanya en els diferents col·lectius. Segons condició laboral, destaca l'empitjorament del valor corresponent al Principat en el cas del jubilats i les pujades registrades pels índexs dels aturats als dos àmbits territorials. Atenent al sector d'activitat, s'observa pujades significatives del valor de la construcció a Catalunya i descensos d'aquesta mateixa branca i dels serveis de docència i recerca quan a Espanya. Finalment, es pot apuntar els increments dels valors corresponents al Principat en els casos de Lleida i Girona i al conjunt estatal a Tarragona.

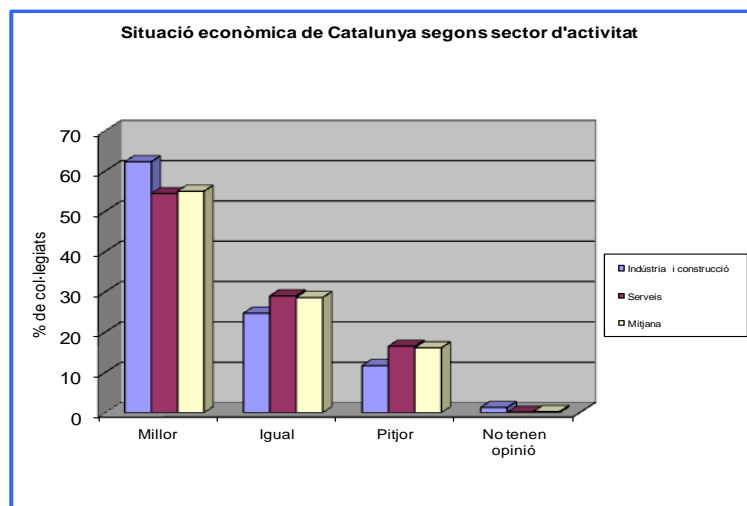
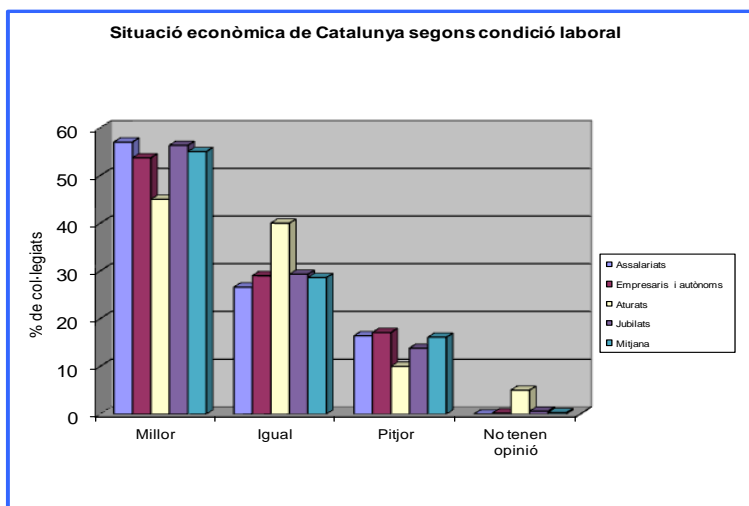
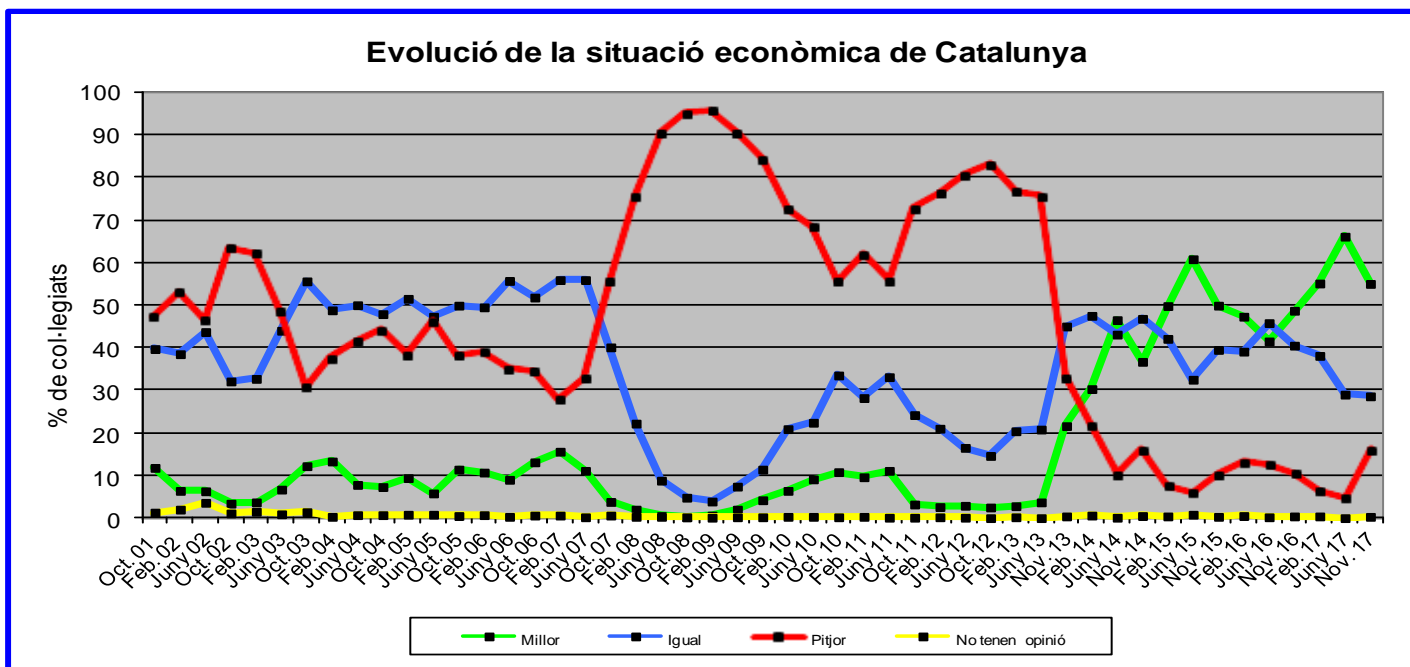
➤ Situació de l'economia catalana

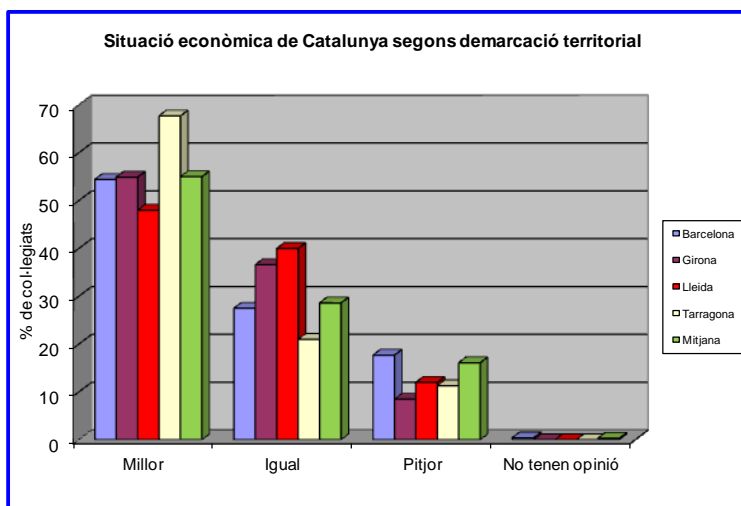
“Creus que la situació actual de l'economia catalana és ara millor, igual o pitjor que fa un any?”

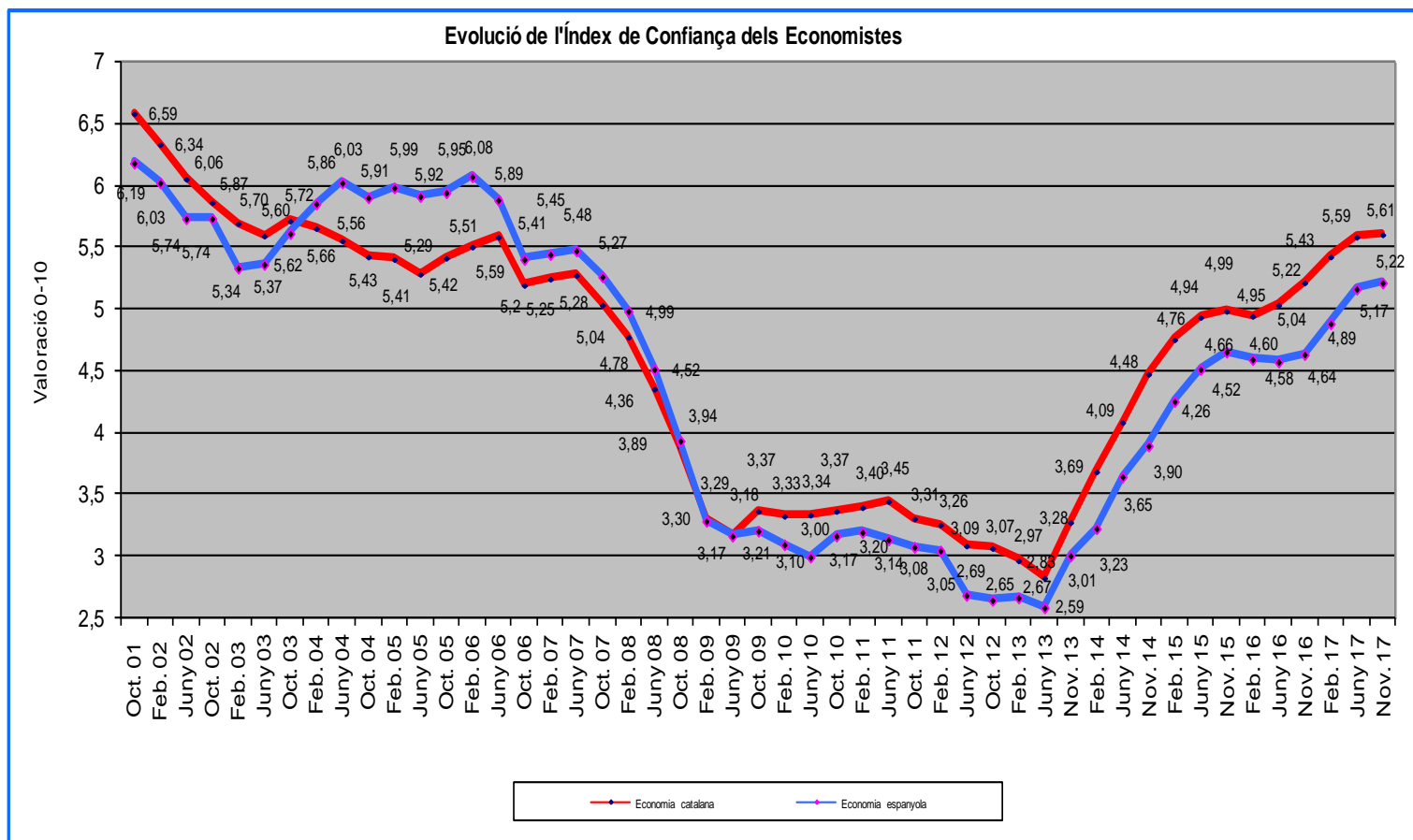
Situació econòmica catalana	% de col·legiats								Tendència
	2017			2016			2015		
	Nov.	Juny	Feb.	Nov.	Juny	Feb.	Nov.	Juny	
Millor	55,0	66,1	55,1	48,7	41,5	47,3	49,9	60,8	➔
Igual	28,6	29,0	38,1	40,5	45,8	39,1	39,5	32,5	
Pitjor	16,1	4,9	6,4	10,4	12,5	13,1	10,3	5,9	
No tenen opinió	0,3	0,0	0,4	0,4	0,2	0,5	0,3	0,8	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
(nº respostes)	(998)	(918)	(1.166)	(1.187)	(1.059)	(1.110)	(1.249)	(1.074)	

➤ **Situació de l'economia catalana i de l'economia espanyola**

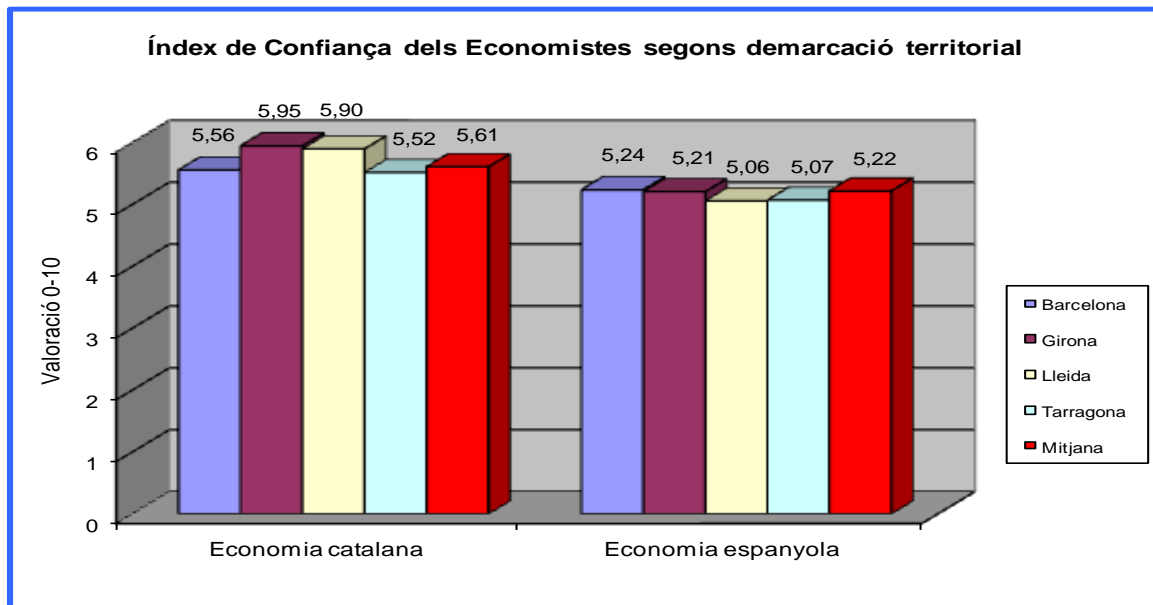
“Valora de 0 a 10 l'actual situació de l'economia catalana i de l'economia espanyola (0= molt dolenta; 10=molt bona)”

Desviació estàndard relativa a l'Economia catalana (novembre 2017): 1,3.

Desviació estàndard relativa a l'Economia espanyola (novembre 2017): 1,1.

PROBLEMES DE L'ECONOMIA CATALANA

La situació política i el dèficit fiscal de Catalunya encapçalen els problemes de l'economia.

En opinió dels col·legiats la situació política (inestabilitat, desconfiança, ...) i el dèficit fiscal del Principat amb l'Estat són els principals problemes de l'economia catalana, tal i com apunten el 59,9% i el 54,3% dels que responen a l'enquesta, respectivament. Els segueixen les deficiències d'infraestructures i comunicacions, l'atur i la manca de reformes estructurals (45,4%, 40,5% i 38,8%, respectivament). A certa distància, es situen la situació financera, restricció creditícia i cost del finançament, la feblesa de la demanda interna, els costos laborals i el preu de l'electricitat, cadascun dels quals és assenyalat pel 10-16% dels col·legiats.

En comparació a l'enquesta anterior del mes de juny, es pot destacar, sobretot, el descens de la preocupació per l'atur, seguit de la corresponent a la manca de reformes estructurals i a la feblesa de la demanda interna. En sentit contrari, s'observa un increment significatiu de la problemàtica relativa a la situació política i, en menor mesura, al dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat.

Segons la **condició laboral** dels col·legiats, s'ha d'apuntar que la situació política (inestabilitat, confiança, ...) és un problema important especialment en opinió dels assalariats (61,5% del total), mentre que el dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat és assenyalat, sobretot, pels aturats i els jubilats (65,0% i 61,7%, respectivament). El grup dels assalariats és, també, el que més indica les deficiències d'infraestructures i comunicacions com a problema, tal i com esmenta el 48,3%. Per la seva banda, els desocupats constitueixen el col·lectiu que majorment apunta l'atur (55,0%). Finalment, els empresaris i autònoms destaquen més com problemes actuals de Catalunya que la resta de grups la situació financera, restricció creditícia i cost del finançament, la feblesa de la demanda interna i els costos laborals (19,3%, 17,3% i 17,3%, respectivament).

D'acord amb les **demarcacions territorials**, cal esmentar que els col·legiats de Lleida són els que més assenyalen la situació política (inestabilitat, confiança, ...) com a

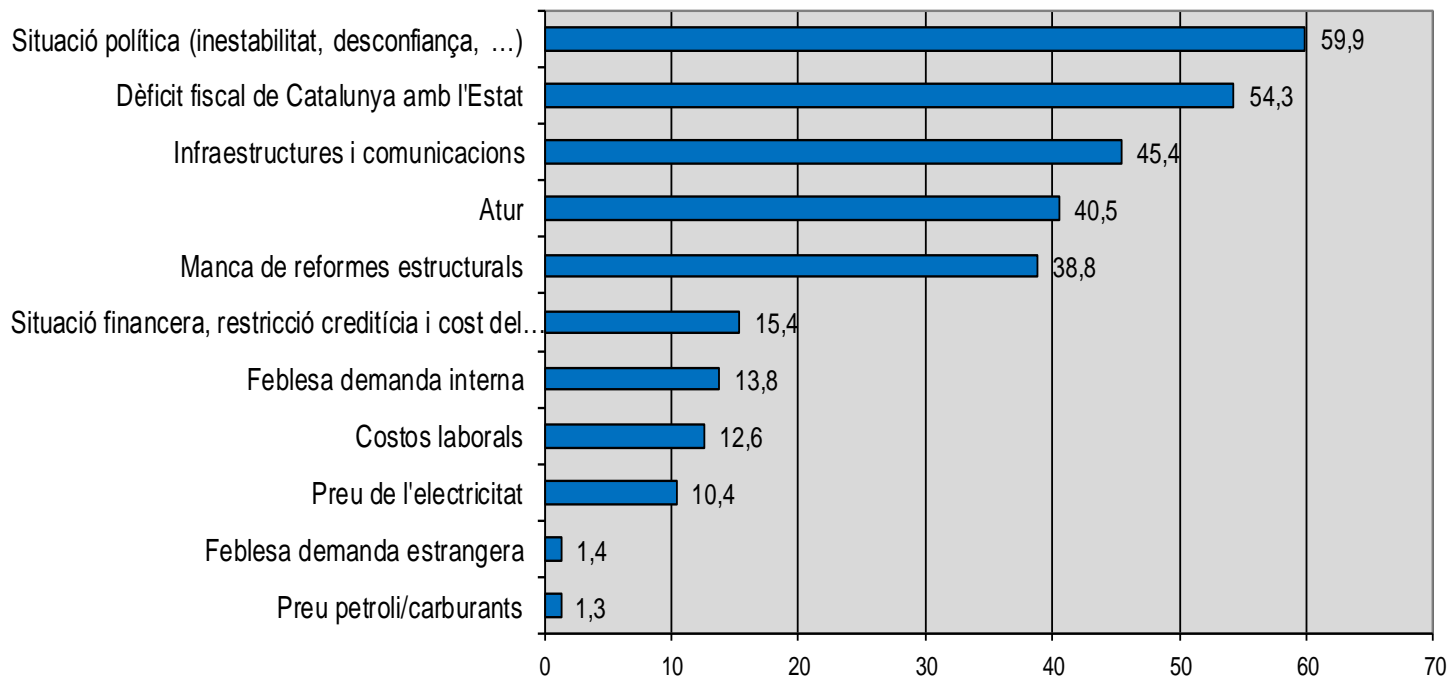
problema actual de l'economia catalana, amb un 66,0% del total dels que responen a la demarcació. Per la seva banda, el dèficit fiscal del Principat amb l'Estat és apunat, sobretot, pels membres del Col·legi de Girona (64,6%). Aquests, conjuntament amb els col·legiats barcelonins, són els que més apunten com a problema l'atur (42,7% i 41,4%, respectivament). En altre sentit, la manca de reformes estructurals és indicat, especialment, pels col·legiats de Girona i de Lleida (41,5% i 40,0%, respectivament). Finalment, els membres del Col·legi de Tarragona són els que més remarquen els costos laborals i la situació financera, restricció creditícia i cost del finançament (27,4% i 19,4%, respectivament).

➤ **Problemes de l'economia catalana**

“Segons la teva opinió, quins són els tres principals problemes que té actualment l'economia catalana?”

Problemes	% de col·legiats			Tendències
	2017			
	Octubre	Juny	Febrer	
Situació política (inestabilitat, desconfiança, ...)	59,9	46,5	46,3	++
Dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat	54,3	51,8	48,6	+
Infraestructures i comunicacions	45,4	46,5	40,7	=
Atur	40,5	48,4	50,2	--
Manca de reformes estructurals	38,8	42,5	38,2	-
Situació financera, restricció creditícia i cost del finançament	15,4	14,8	17,9	=
Feblesa demanda interna	13,8	15,8	19,1	-
Costos laborals	12,6	12,9	12,3	=
Preu de l'electricitat	10,4	12,3	16,7	=
Feblesa demanda estrangera	1,4	1,1	1,9	=
Preu del petroli i carburants	1,3	1,7	4,8	=

Problemàtica de l'economia catalana (% de col·legiats)

PERSPECTIVES SOBRE L'ECONOMIA EN ELS PROPERS MESOS

S'espera un manteniment de la marxa de l'economia en els darrers mesos de l'any, amb una lleugera tendència al deteriorament.

Un 40,2% dels col·legiats pensa que l'economia catalana continuarà igual en el quart trimestre d'enguany, mentre que un 29,9% espera un empitjorament i un 26,3% anticipa una millora. Un 3,6% no té opinió. En comparació a les previsions que es van realitzar a l'enquesta passada del mes de juny sobre el període maig-agost del 2017 s'observa un descens significatiu del percentatge de col·legiats que estima una millora de la situació (-23,3 punts) i un retrocés menor dels que pensen que es mantindrà estable (-3,7 punts), mentre que augmenta la proporció dels que creuen que es deteriorarà fins a finals d'any (24,2 punts). Això permet afirmar que s'ha produït un empitjorament notable de les expectatives dels col·legiats en els darrers mesos, trencant, així, la tendència positiva que venien registrant en els últims temps i evidenciant-se unes previsions que apunten el manteniment de la situació actual fins a finals del 2017. Cal esmentar que s'ha invertit la proporció entre aquells que anticipen una millora i aquells que esperen un deteriorament en el període octubre-desembre. Si en l'enquesta del mes de juny el percentatge dels primers eren 8,9 vegades més elevat que el dels segons, en l'actualitat aquests últims són 1,1 vegades superiors als altres.

L'anterior es veu confirmat per la contracció esperada en l'**Índex de Confiança dels Economistes** cara a finals d'any, invertint la inèrcia dels darrers anys. Es preveu que a les acaballes del 2017 els valors siguin de 5,41 sobre un total de 10,00 per al Principat i de 5,10 per al conjunt estatal, és a dir 0,20 punts i 0,12 punts per sota dels índexs actuals, valors que són, també, inferiors als que es preveïen per a finals d'exercici en l'enquesta anterior (5,70 per a Catalunya i 5,31 per a Espanya). Val a dir que això trenca la tendència de millora ininterrompuda que venien registrant els dos índexs des de mitjan del 2016.

Segons **condició laboral** dels col·legiats, cal esmentar que en la major part dels

col·lectius predomina un manteniment de l'evolució de l'economia catalana en el quart trimestre de l'any, destacant el cas dels aturats, en el que un 60,0% del total es decanta per aquesta opció. Aquests també es mostren lleugerament més optimistes que la resta de grups, atès que un 30,0% espera una millora de la situació. Per contra els més negatius amb la marxa de l'economia en els mesos d'octubre-desembre es concentren en el col·lectiu dels assalariats, en el que un 33,6% del total anticipa un empitjorament de la situació. Val a dir que mentre que en els grups dels aturats i dels jubilats el percentatge d'optimistes amb el quart trimestre supera al dels pessimistes, en els col·lectius dels assalariats i dels empresaris i autònoms és a l'inrevés. Aquest panorama contrasta significativament amb el que caracteritzava les previsions en consultes anteriors, en les que les estimacions optimistes superaven de manera notable les opinions negatives en els diversos grups. D'altra banda, es pot afegir que, a l'igual que ve succeint en enquestes passades, als diversos grups les previsions per a finals d'any són més favorables per a l'economia catalana que per a l'estatal, malgrat que a tots ells les estimacions de l'Índex de Confiança dels Economistes són menors a les presents. El col·lectiu dels aturats és el que fa una previsió més elevada pel que fa l'Índex relatiu a Catalunya cara a les acaballes de l'exercici, mentre que el dels jubilats és el més optimista amb l'Índex estatal.

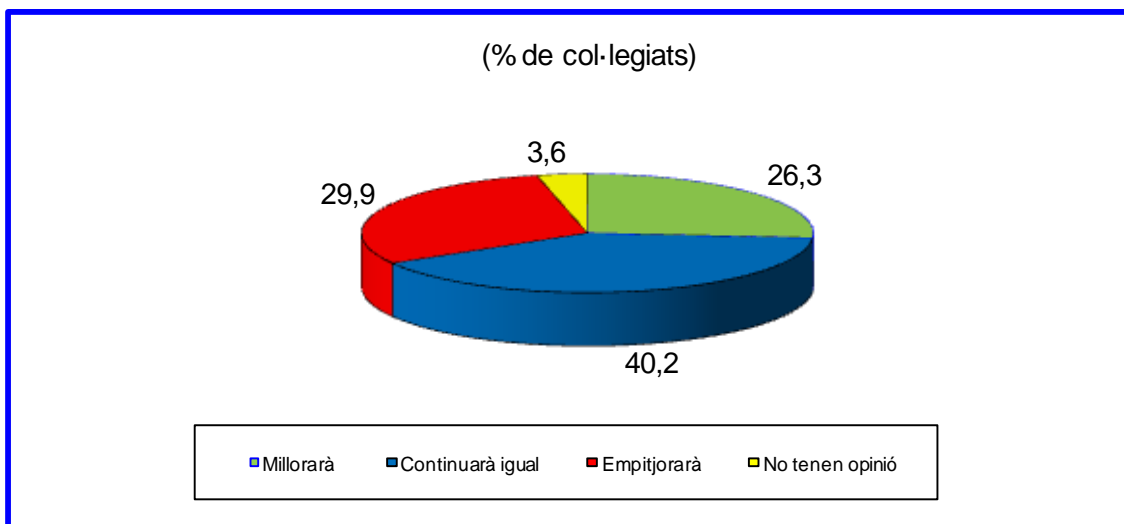
En els diferents grans **sectors d'activitat** predominen els col·legiats que preveuen un manteniment de l'economia catalana en el quart trimestre del 2017, cosa especialment destacable en el cas dels col·legiats que treballen a la indústria i, sobretot, construcció, tal i com apunta un 41,6% del total. Els més optimistes amb l'evolució en els mesos d'octubre-desembre es concentren, específicament, en la indústria i en serveis de docència i recerca (28,8% i 28,6%, respectivament). Per contra, els membres del Col·legi que fan unes estimacions més negatives amb la marxa de l'economia són els que treballen en el conjunt dels serveis, branca en la que un 31,8% espera un empitjorament. En línies generals, s'observa un deteriorament significatiu de les previsions en els diversos grups en comparació amb les que es feien en les enquestes passades, si hom té en compte que en aquestes últimes els percentatges d'estimacions positives superaven àmpliament als de les negatives, cosa que no passa en la present, i, fins i tot, en el cas concret dels serveis aquesta relació s'arriba a invertir. Així, per exemple, la proporció d'optimistes sobre pessimistes és d'1,1 en la indústria i construcció i d'un 0,8 als serveis. Cara a finals d'any l'Índex de Confiança dels Economistes pateix una correcció a la baixa a tots els col·lectius, tot i que sempre

les previsions per al cas de Catalunya són més elevades que per al conjunt espanyol. Els col·legiats de la construcció són els que preveuen un Índex més elevat per al Principat, mentre que els que s'ubiquen en serveis a empreses i particulars són els més optimistes pel que fa l'Índex estatal.

Amb l'excepció de Tarragona, a les diferents demarcacions territorials destaquen els membres del Col·legi que esperen que l'economia catalana continuï igual en el quart trimestre de l'any, la qual cosa és més remarcable en el cas dels localitzats a Lleida (42,0% del total). Per la seva part, els més optimistes es concentren a Tarragona, on un 35,5% espera una millora. En sentit contrari, els col·legiats més pessimistes són els barcelonins (30,5%). A tots els territoris s'ha produït un empitjorament de les estimacions en comparació amb les previsions realitzades en enquestes passades. Això es corrobora en el fet que a totes les demarcacions els valors esperats per l'Índex de Confiança dels Economistes cara a finals de l'exercici són menors que els existents en l'actualitat, cosa que és especialment remarcable en els casos de Barcelona i de Lleida. No obstant això, els índexs previstos per a Catalunya són superiors als del conjunt estatal en tots els territoris. Els majors índexs esperats pel Principat a finals del 2017 corresponen a Girona i a Lleida, mentre que els més elevats per a Espanya s'anticipen a Girona i a Barcelona.

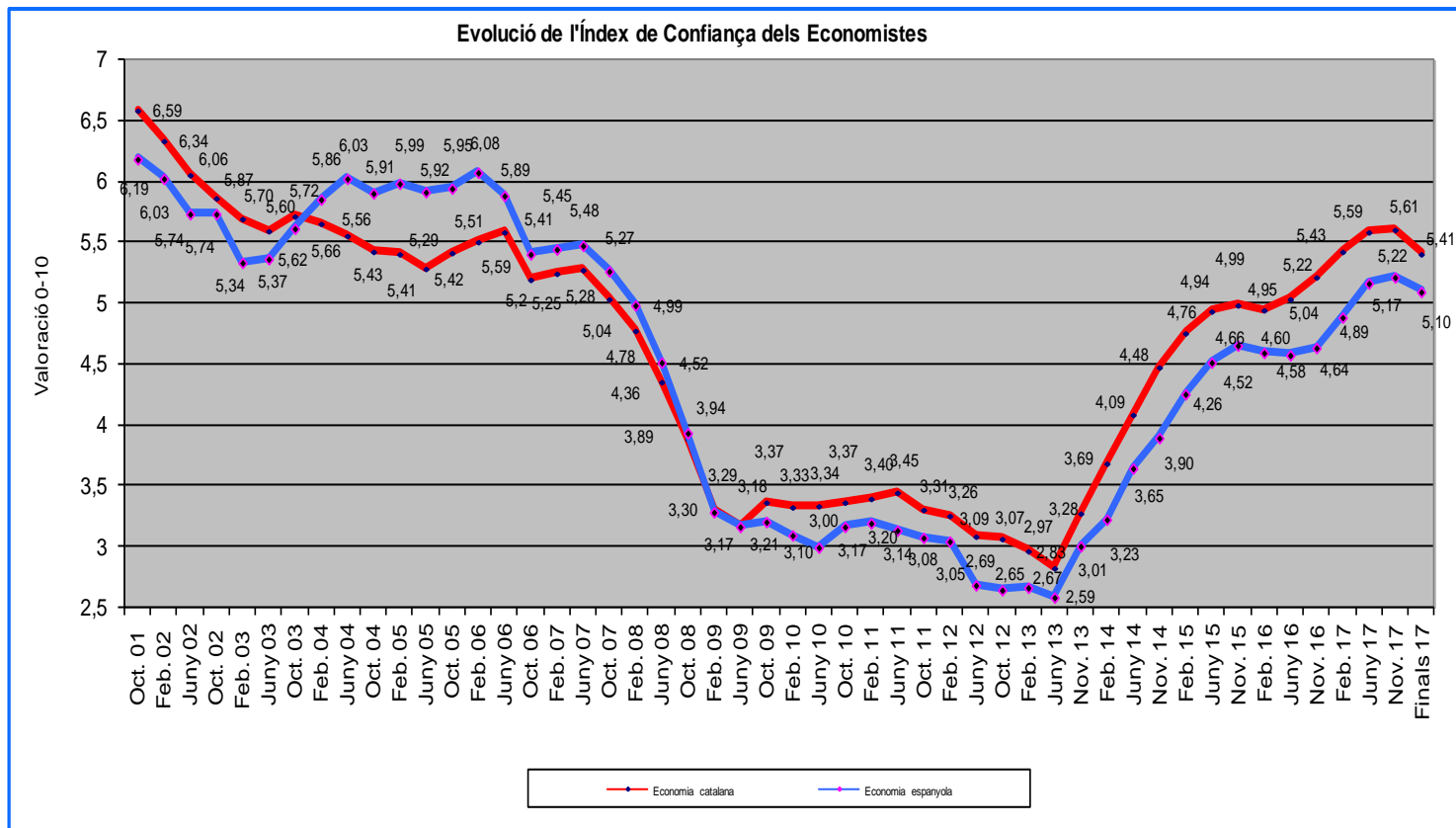
➤ **Perspectives de l'economia catalana**

“Creus que l'economia catalana millorarà, continuarà igual o empitjorarà en el quart trimestre de l'any (octubre-desembre)?”

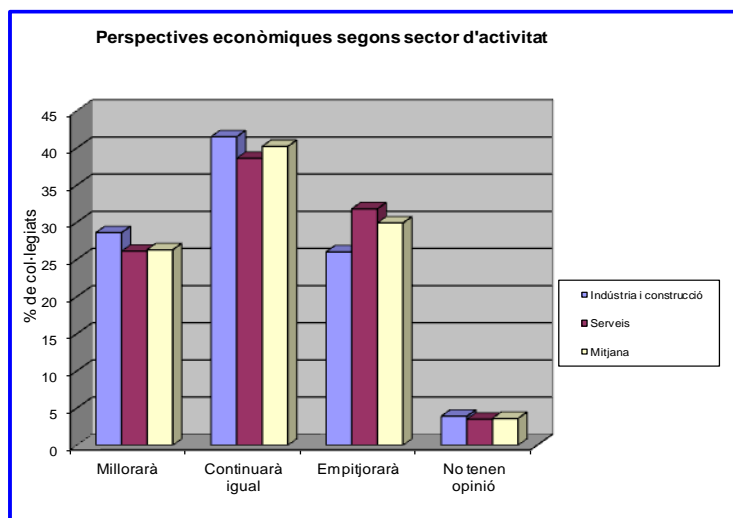
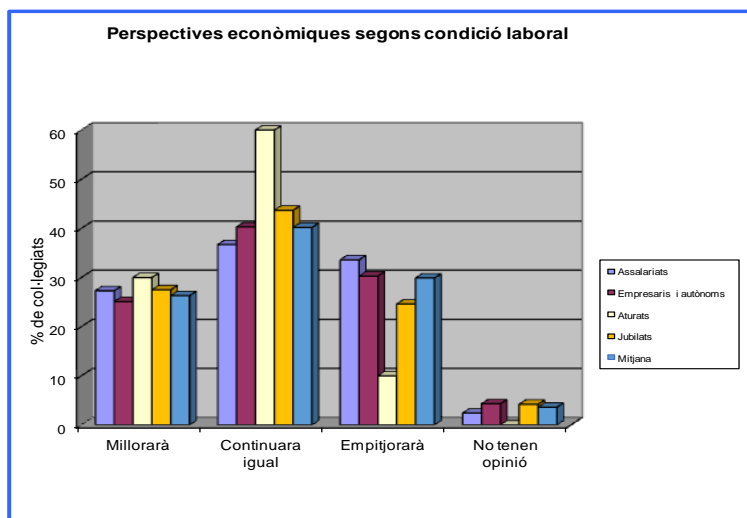

➤ **Perspectives de l'economia catalana i de l'economia espanyola**

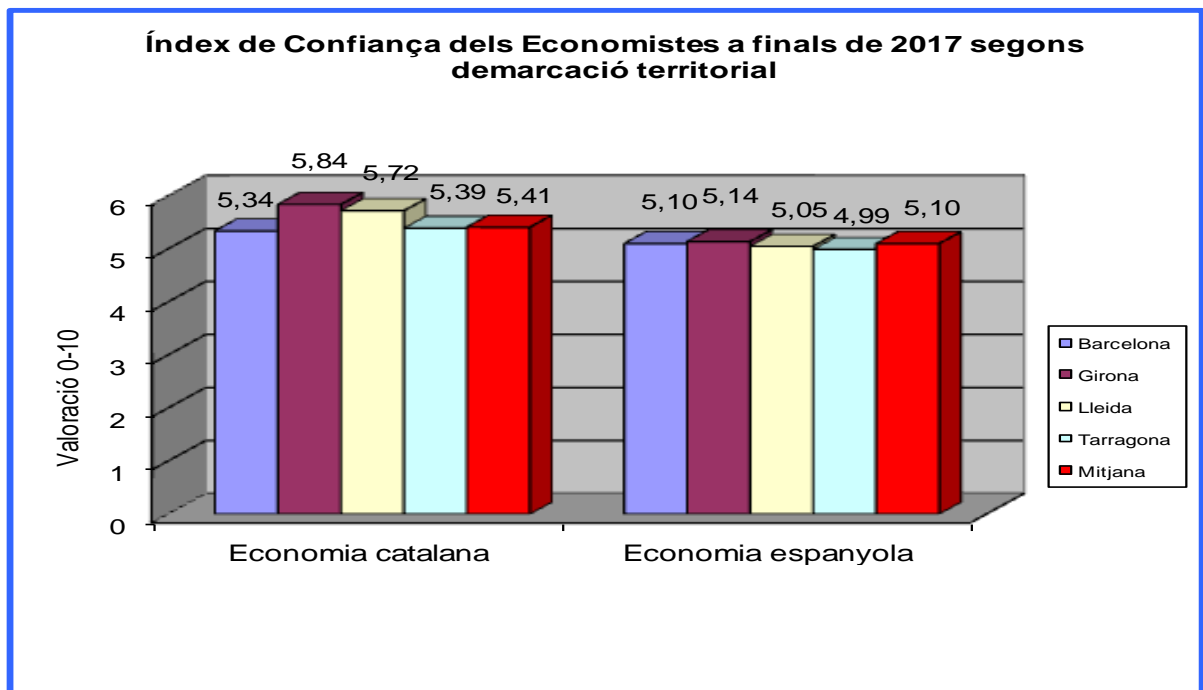
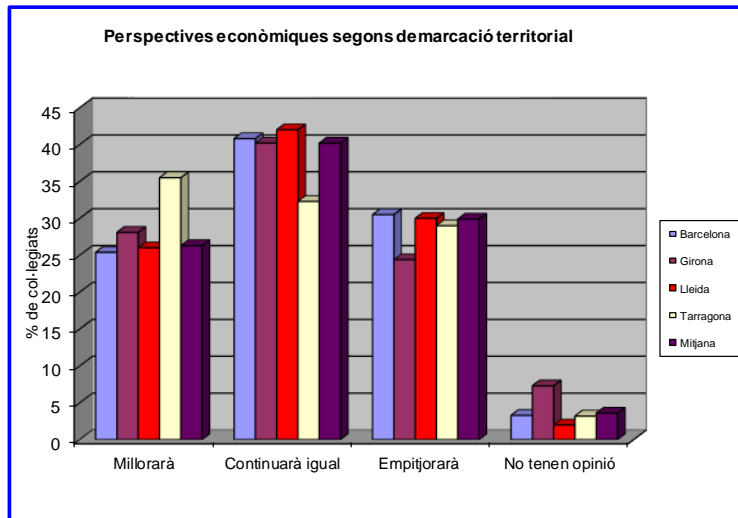
“Valora de 0 a 10 com estarà a finals d'aquest any l'economia catalana i l'economia espanyola (0=molt dolenta; 10=molt bona)”

Desviació estàndard relativa a l'Economia catalana (finals 2017): 1,5.
 Desviació estàndard relativa a l'Economia espanyola (finals 2017): 1,2.

DESIGUALTAT I CREIXEMENT ECONÒMIC

Tres de cada quatre col·legiats opina que la desigualtat social no és podrà corregir únicament amb creixement econòmic.

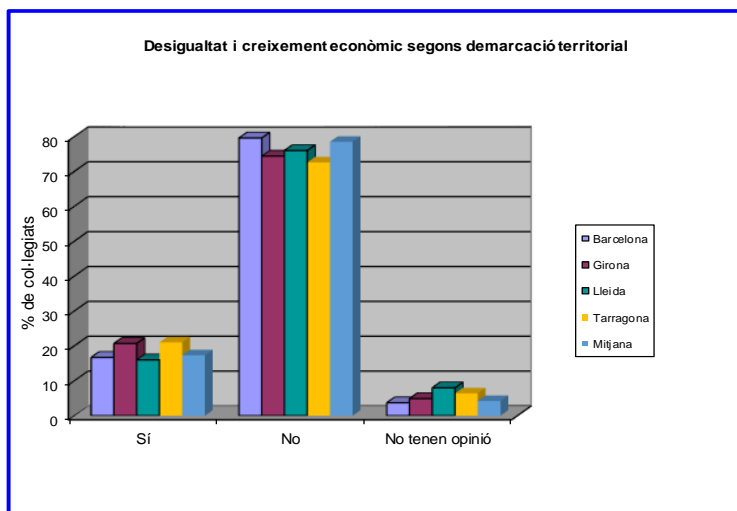
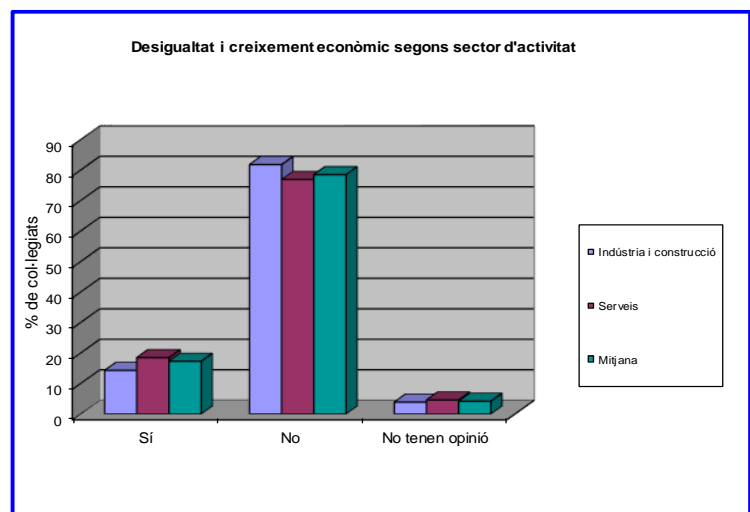
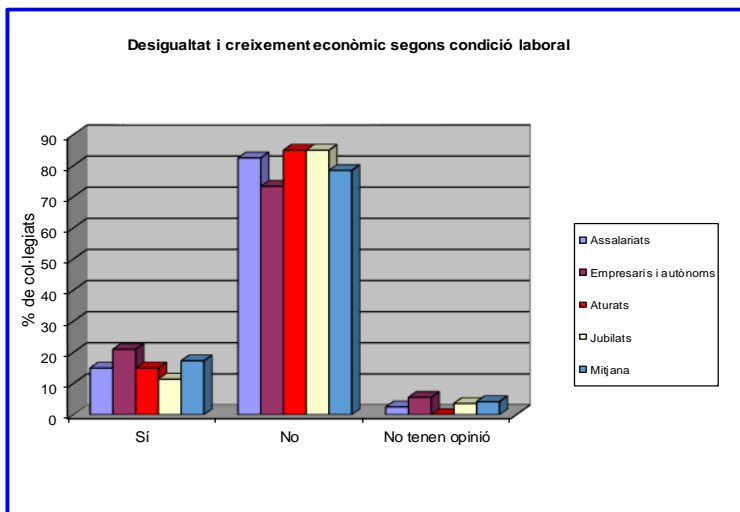
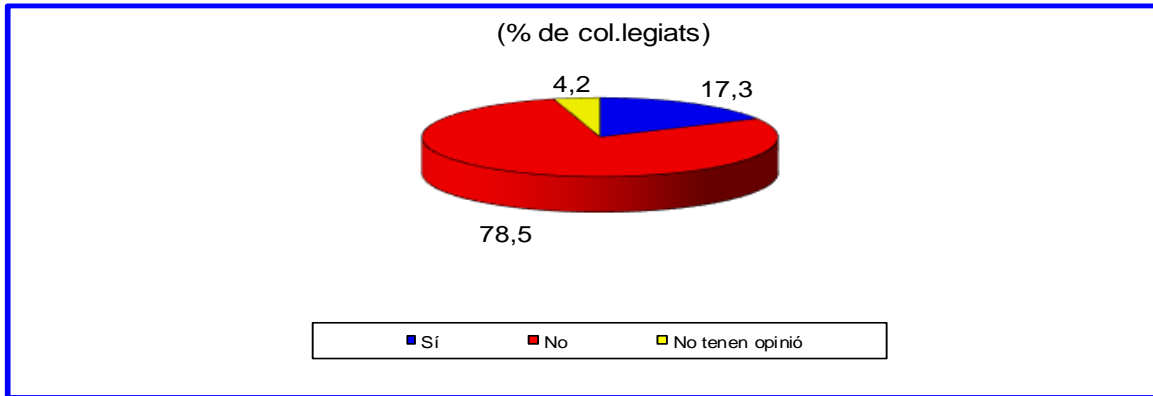
Un 78,5% dels participants a l'enquesta creu que la desigualtat social actual no es podrà corregir només amb creixement de l'economia, front d'un 17,3% que pensa que sí. Un 4,2% no té opinió.

A tots els col·lectius segons **condició laboral** predomina l'opinió de que la desigual social present no es corregirà solament amb creixement econòmic. Això destaca, especialment, en els casos dels jubilats i dels aturats. Els més partidaris de que sí es podrà corregir es concentren en el grups dels empresaris i autònoms, en el que un 21,0% opina això. En la resta de col·lectius aquesta opció només es contemplada pel 15,0% o menys dels col·legiats.

En els diferents **sectors d'activitat** la major parts dels membres del Col·legi pensa que l'actual desigualtat social no és podrà corregir només amb creixement de l'economia, cosa que és, sobretot, remarcable entre els que treballen en serveis de docència i recerca i en la indústria, representant un 87,5% i un 83,5% del total, respectivament. Per la seva banda, els que opinen que sí es corregirà destaquen en el col·lectiu dels que treballen en altres serveis, ja siguin destinats a empreses i particulars o la resta (19,0% i 20,2%, respectivament).

A les diverses **demarcacions territorials** els col·legiats pensen, majoritàriament, que la present desigualtat social no es corregirà solament amb creixement econòmic. El territori amb una major proporció d'opinions en aquesta línia és Barcelona, amb un 79,6% del total. D'altra part, Tarragona i Girona són les demarcacions on predominen més les opinions de que sí que es podrà corregir amb creixement (21,0% i 20,7%, respectivament).

“Creus que la desigualtat social actual es podrà corregir només amb creixement de l'economia?”

POSTURA COMUNITÀRIA EN LA NEGOCIACIÓ DEL BREXIT

Més de la meitat dels col·legiats creu que cal facilitar un statu quo especial per a Gran Bretanya.

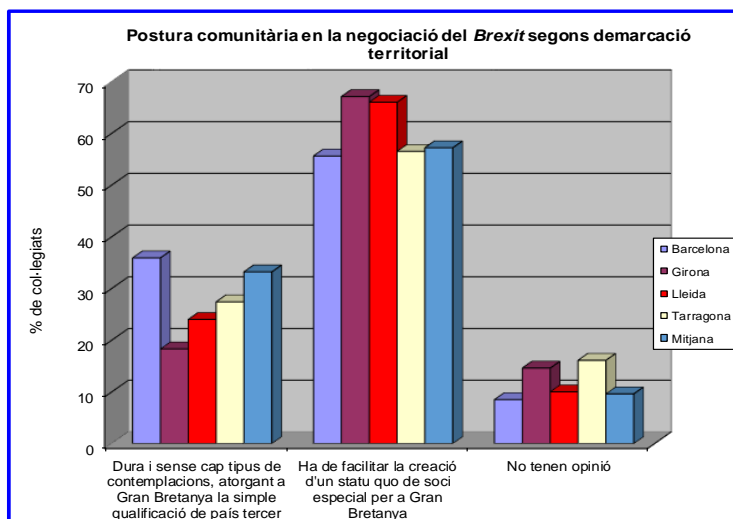
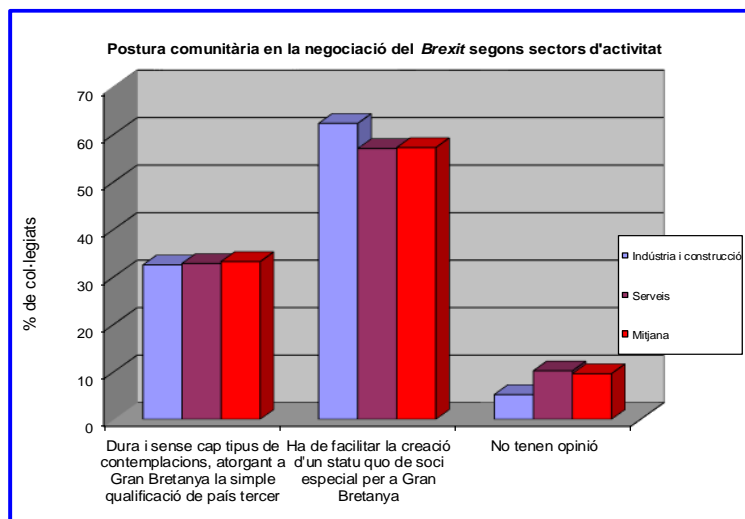
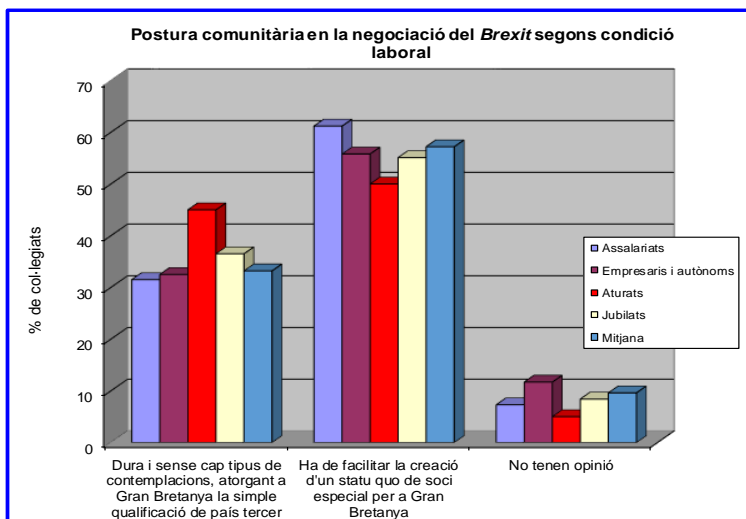
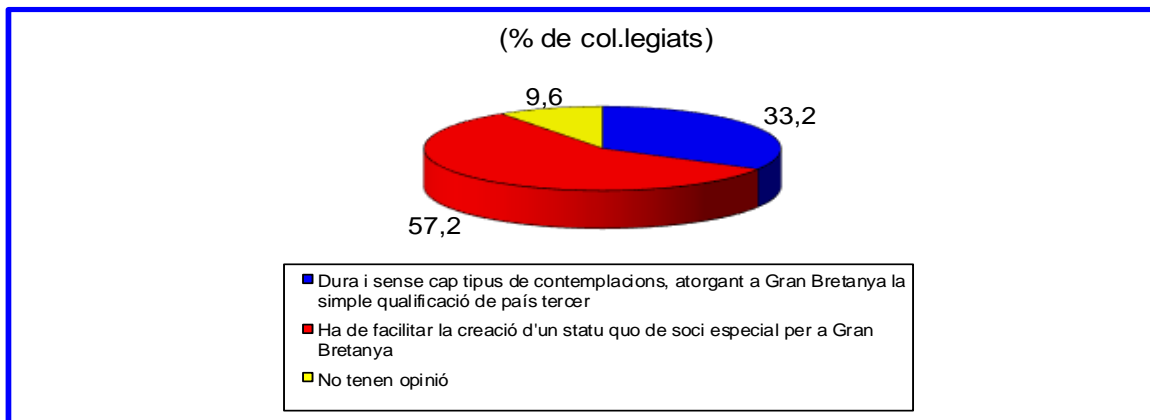
Un 57,2% dels col·legiats pensa que tenint en compte els interessos de l'economia espanyola/catalana la postura comunitària en la negociació del *Brexit* hauria de facilitar la creació d'un statu quo de soci especial per a Gran Bretanya. No obstant això, un 33,2% opina que la postura en la negociació hauria de ser dura i sense cap tipus de contemplacions, atorgant a Gran Bretanya la simple qualificació de país tercer. Un 9,6% no té opinió.

Segons **condició laboral**, cal esmentar que a tots els col·lectius destaquen els que pensen que s'ha de facilitar la creació d'un statu quo especial per a Gran Bretanya, cosa que és més remarcable en el cas dels assalariats, grup en el que representen un 61,2% del total. Pel contrari, els que són més partidaris d'una postura dura i sense contemplacions es concentren en el col·lectiu dels aturats (45,0%).

Als diferents **sectors d'activitat** la major part dels membres del Col·legi està d'acord amb la creació d'un statu quo especial per a Gran Bretanya. Això destaca, sobretot, en els col·legiats que treballen en la indústria i construcció (62,3% del total). Per la seva part, els que estan més a favor d'atorgar a Gran Bretanya la simple qualificació de país tercer s'ubiquen en el col·lectiu dels que treballen en serveis que no són docència i recerca i que no es dirigeixen a empreses i particulars (41,1%).

La majoria dels col·legiats de totes les **demarcacions territorials** opina que s'hauria de crear un statu quo especial per a Gran Bretanya, cosa que ressalta entre els que es localitzen a Girona i a Lleida (67,1% i 66,0% del total, respectivament). D'altra banda, els col·legiats barcelonins són els més partidaris d'una postura dura i sense contemplacions (35,9%).

"Tenint en compte els interessos de l'economia espanyola/catalana, com creus que ha de ser la postura comunitària en la negociació del Brexit?"

MANTENIMENT DE LA POLÍTICA MONETÀRIA EXPANSIVA

Vuit de cada deu col·legiats pensa que el Banc Central Europea ha de mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès.

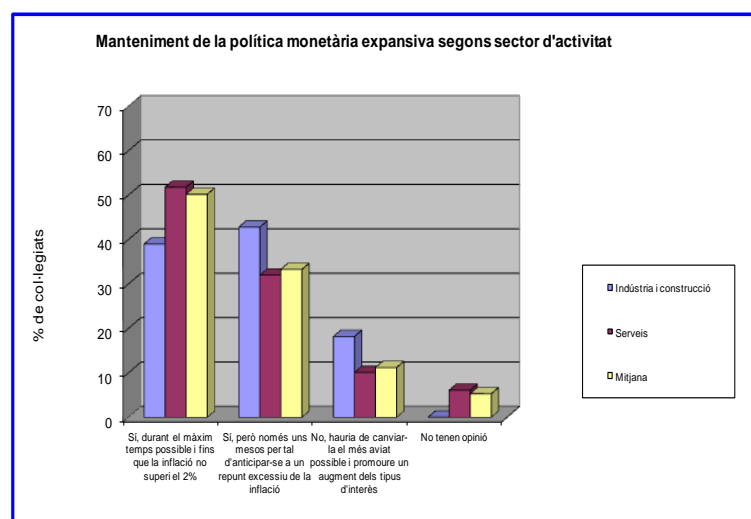
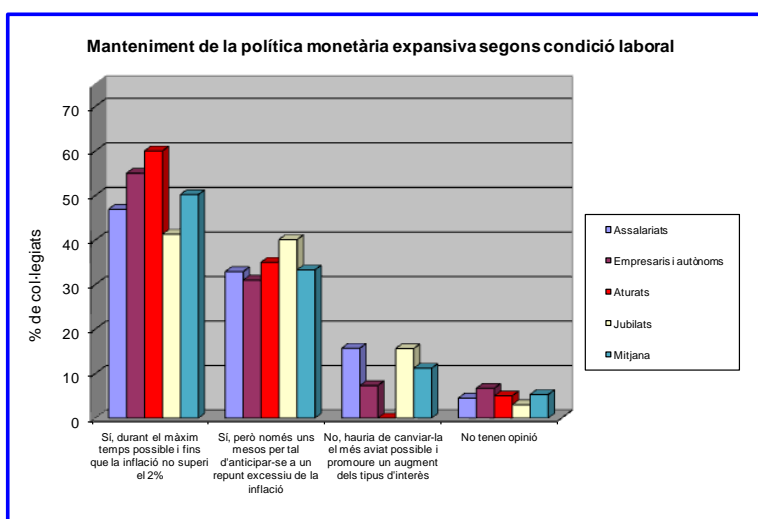
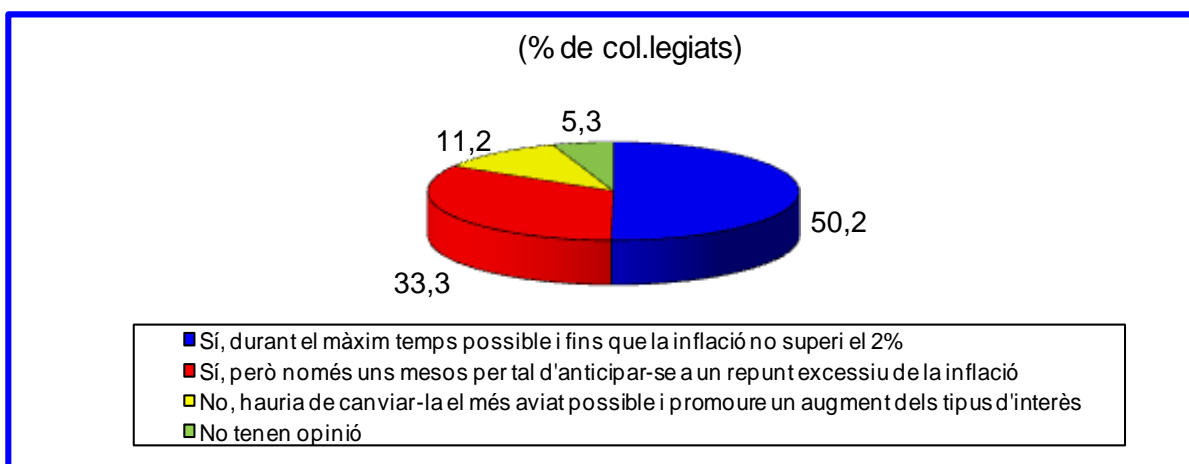
Un 83,5% dels col·legiats creu que en l'actual context de creixement de l'economia el Banc Central Europeu hauria de mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès. Un 50,2% apunta que s'hauria de mantenir durant el màxim temps possible i fins que la inflació superi el 2%, mentre que un 33,3% assenyala que només s'ha de mantenir, però, uns mesos per tal d'anticipar-se a un repunt excessiu de la inflació. Per contra, un 11,2% pensa que caldria canviar la política monetària el més aviat possible i promoure un augment dels tipus d'interès. Un 5,3% no té opinió.

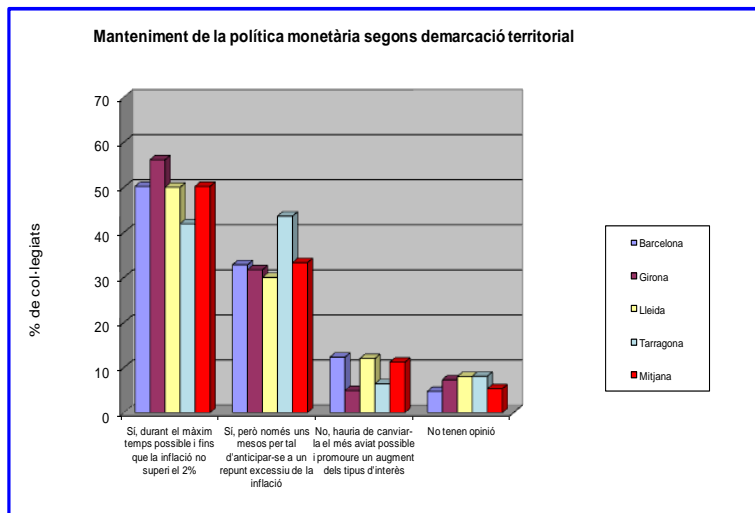
Segons **condició laboral**, cal apuntar que els diversos col·lectius són partidaris de que en la situació actual el Banc Central Europeu mantingui la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès, cosa que destaca, sobretot, en el cas dels aturats, tal i com manifesta el 95% del total d'aquests. Precisament els desocupats són els que més es decanten per mantenir-la durant el màxim temps possible i fins que la inflació es situï per sobre del 2% (60,0%), mentre que els que més favorables en mantenir la política només uns mesos anticipant-se a una repuntada excessiva de la inflació es concentren en el grup dels jubilats (40,1%). Els col·lectius que es mostren més a favor de canviar la política monetària el més aviat possible són el dels assalariats i el dels jubilats (15,7% i 15,6%, respectivament).

Els diferents **sectors d'activitat** es decanten per que en l'actual context de creixement de l'economia el Banc Central Europeu hauria de mantenir la política monetària expansiva. Mentre que els que treballen en serveis, sobretot destinats a empreses i particulars, són més partidaris de mantenir la política durant el màxim temps possible i fins que la inflació sigui superior al 2% (51,9% del total), els que operen en indústria i, en menor mesura, construcció són més favorables de mantenir-la només uns mesos (42,9%). En la indústria i construcció és, també, el sector que concentra la major part dels partidaris de canviar la política monetària el més ràpidament possible (18,2%).

A totes les **demarcacions territorials** la majoria de col·legiats creu que la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès del Banc Central Europea s'hauria de mantenir en l'actual context de creixement econòmic, cosa que destaca entre els localitzats a Girona i Tarragona (87,8% i 85,5% dels totals, respectivament). Mentre que en el primer territori és on hi ha més favorables a mantenir-la durant el màxim temps possible (56,1%), en el segon és on predominen els que pensen que només hauria de ser durant uns mesos (43,6%). Per contra, els més favorables a canviar la política monetària el més aviat possible es concentren en Barcelona i en Lleida (12,3% i 12,0%, respectivament).

“En l'actual context de creixement de l'economia, creus que el Banc Central Europeu hauria de mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès?”

EFFECTES DE LA REVOLUCIÓ DIGITAL A CATALUNYA

L'aparició de noves oportunitats de negoci és el principal efecte que s'espera de l'actual revolució digital sobre l'economia catalana.

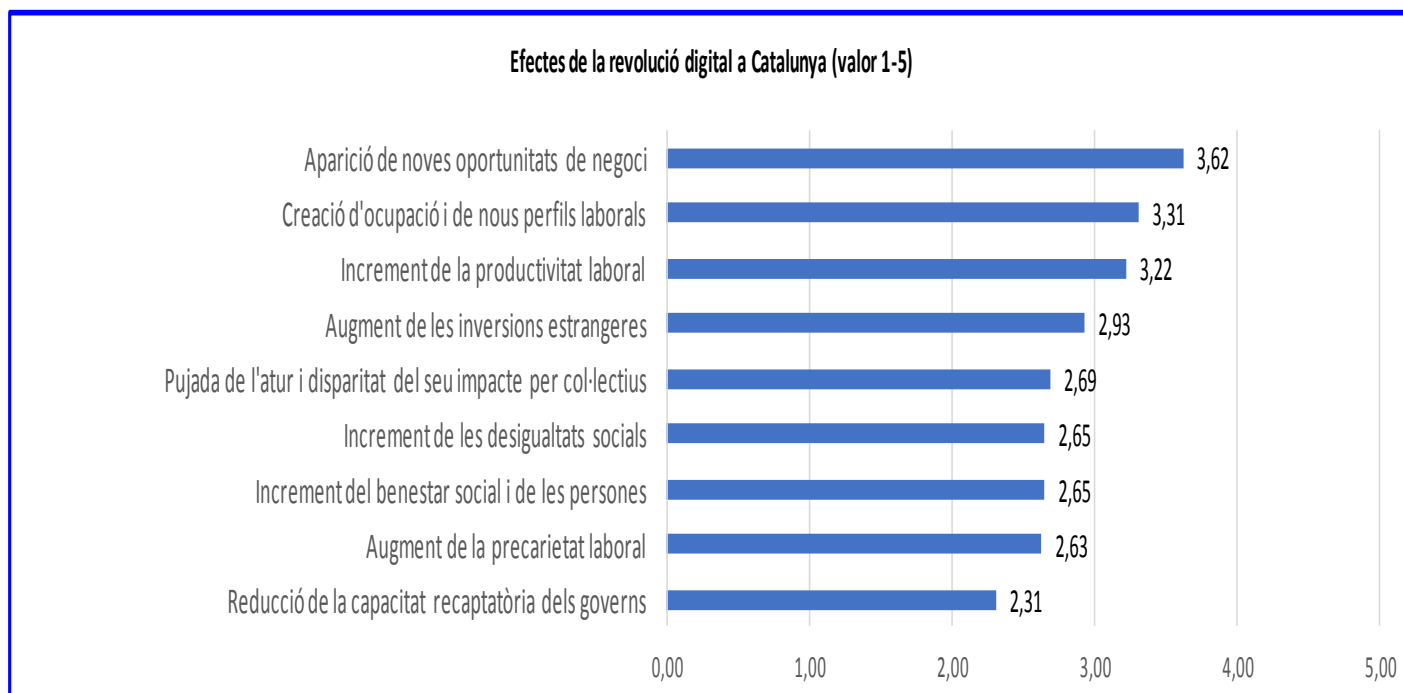
Segons els col·legiats, l'efecte més destacat que es derivarà de l'actual revolució digital sobre la societat catalana serà l'aparició de noves oportunitats de negoci, que rep un valor de 3,62 sobre 5,00, de menys a més important. El segueixen, de prop, la creació d'ocupació i de nous perfils laborals i l'increment de la productivitat laboral, amb índexs de rellevància d'un 3,31 i d'un 3,22, respectivament. Entre la resta de conseqüències, amb valors inferiors al 3,00, es pot ressenyar l'augment de les inversions estrangeres, amb un 2,93. En altre sentit, la revolució digital tindrà un impacte poc rellevant sobre la reducció de la capacitat recaptatòria dels governs (2,31).

D'acord amb la **condició laboral** dels col·legiats, es pot esmentar que són els assalariats els que més destaquen els quatre principals efectes que s'esperen de l'actual revolució digital sobre la societat catalana, és a dir l'aparició de noves oportunitats de negoci, la creació d'ocupació i de nous perfils laborals, l'increment de la productivitat laboral i l'augment de les inversions estrangeres. Per la seva part, la pujada de l'atur i la disparitat del seu impacte per col·lectius sobresurt, especialment, en el cas dels desocupats. Finalment, l'augment de la precarietat laboral i l'increment de les desigualtats socials són efectes a remarcar, sobretot, en opinió dels jubilats.

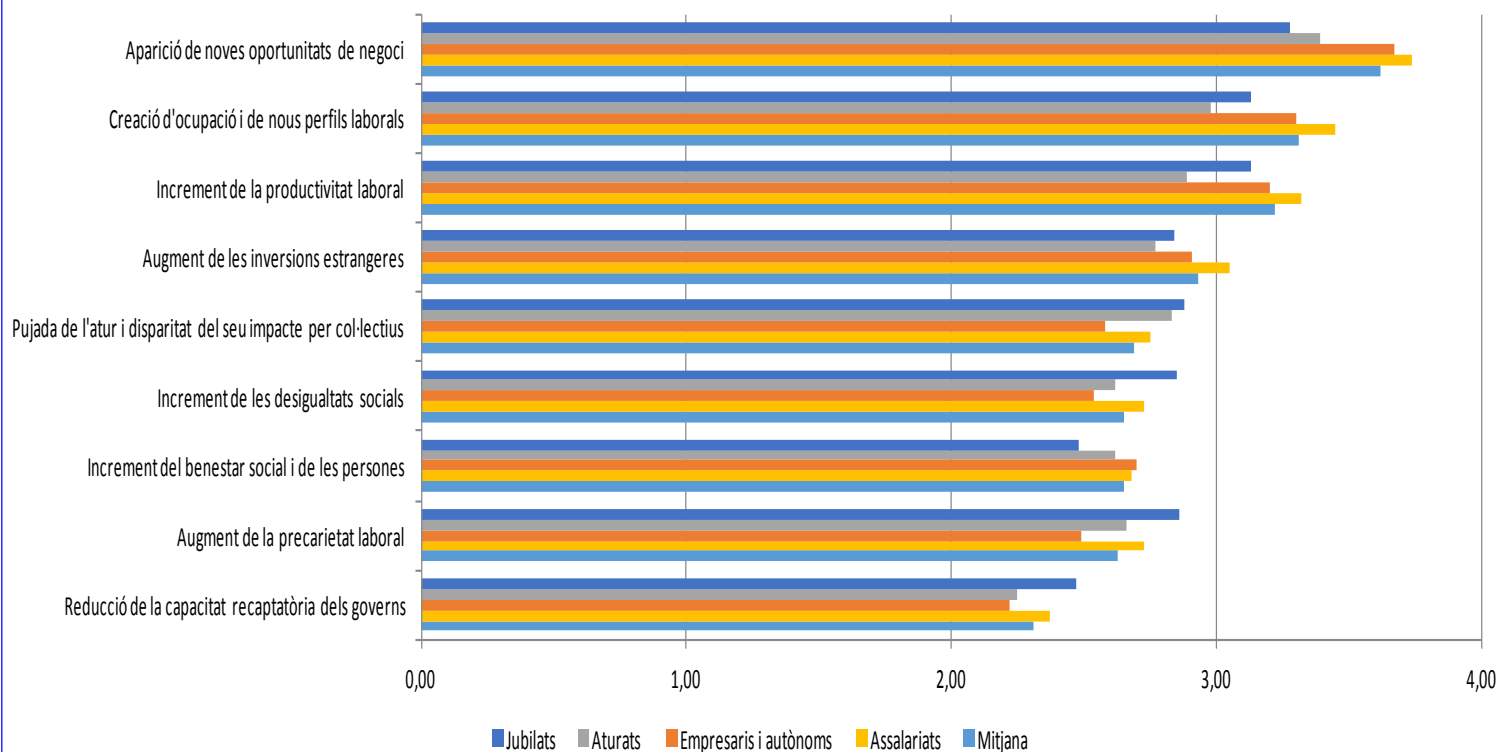
En funció de **demarcacions territorials**, cal apuntar que l'aparició de noves oportunitats de negoci, la creació d'ocupació i de nous perfils laborals i l'increment de la productivitat laboral destaquen, especialment, en opinió dels col·legiats de Girona. Per la seva part, l'augment de les desigualtats socials destaca, sobretot, entre els membres del Col·legi de Lleida. Finalment, l'increment del benestar social i de les persones és una conseqüència assenyalada, principalment, pels col·legiats de Girona i de Tarragona.

“Valora quins creus que seran els efectes més destacats de l’actual revolució digital sobre la societat catalana? (1: poc important; 5: molt important)”

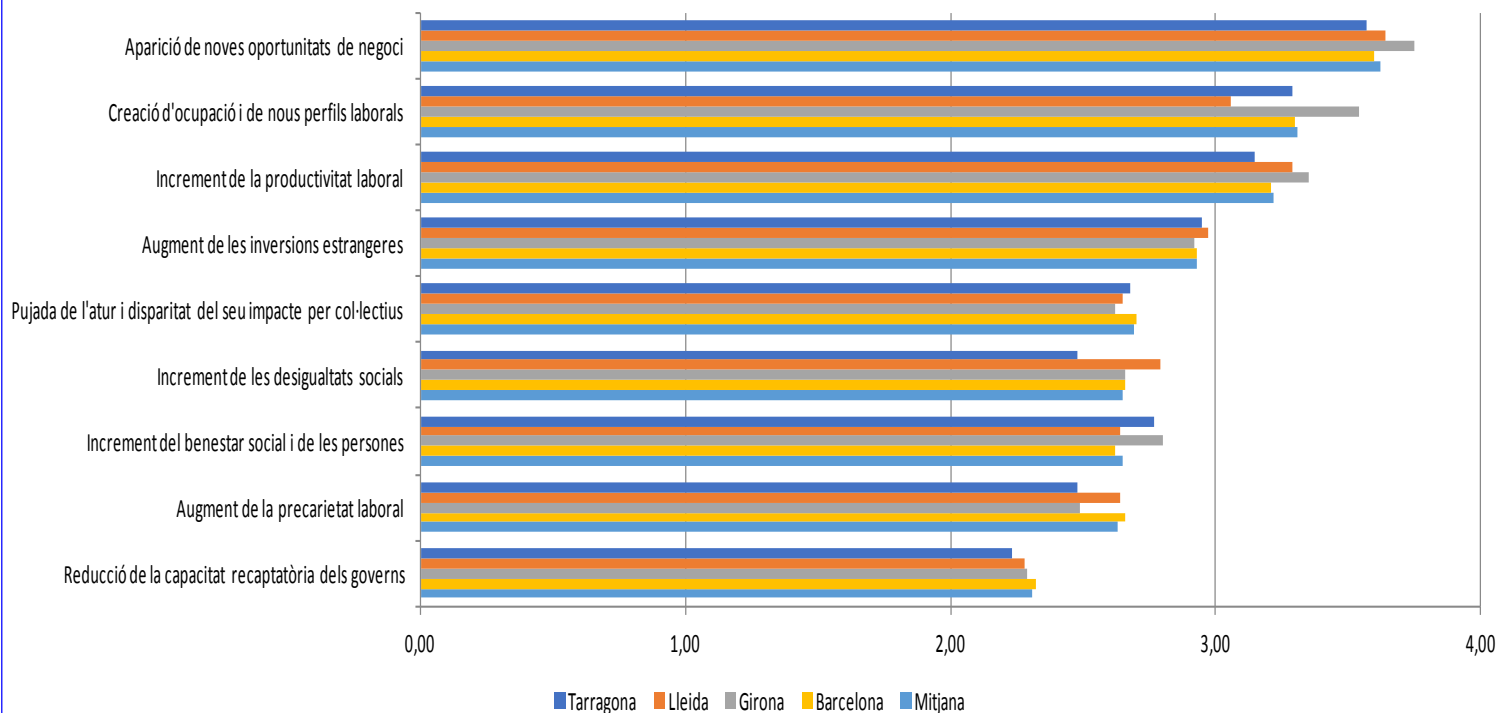
Efectes	Importància (1-5)
Aparició de noves oportunitats de negoci	3,62
Creació d'ocupació i de nous perfils laborals	3,31
Increment de la productivitat laboral	3,22
Augment de les inversions estrangeres	2,93
Pujada de l'atur i disparitat del seu impacte per col·lectius	2,69
Increment de les desigualtats socials	2,65
Increment del benestar social i de les persones	2,65
Augment de la precarietat laboral	2,63
Reducció de la capacitat recaptatòria dels governs	2,31

Efectes de la revolució digital a Catalunya segons condició laboral (valor 1-5)

Efectes de la revolució digital a Catalunya segons demarcació territorial (valor 1-5)

FITXA TÈCNICA

- Col·lectiu objectiu de l'enquesta: col·legiats del Col·legi d'Economistes de Catalunya.
- Contingut del qüestionari: 11 preguntes.
- Metodologia emprada: correu electrònic i pàgina Web del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Amb la col·laboració de
- Període de realització: entre el 21 de setembre i el 20 d'octubre de 2017.
- Mostra: 998 (12,7% sobre la població total), distribuïdes de la següent manera:
  - Condició laboral:
    - Empresari i/o treballador per compte propi: 49,4%.
    - Assalariat: 30,6%.
    - Jubilat: 17,9%.
    - Aturat: 2,1%
  - Sector d'activitat:
    - Serveis: 77,3%.
(Serveis a empreses i particulars: 58,1%)
    - Indústria: 6,3%.
    - Construcció: 1,9%.
    - Agricultura, ramaderia, pesca i forestal: 0,9%.
    - No aplicable (aturats i jubilats): 13,6%.
  - Demarcacions:
    - Barcelona: 79,3%.
    - Girona: 8,8%.
    - Tarragona: 6,6%.
    - Lleida: 5,3%.

QÜESTIONARI UTILITZAT

Situació econòmica (Tardor 2017)

Quina és la teva situació professional?

Condicció laboral

- Empresari i/o treballador per compte propi
- Assalariat
- Aturat
- Jubilat

Sector d'activitat en què desenvolupes la teva activitat

- Agricultura, ramaderia, pesca i forestal
- Indústria
- Construcció
- Serveis (excepte docència i serveis a empreses i a particulars)
- Docència i recerca
- Serveis a empreses i a particulars

Creus que la situació actual de l'economia catalana és ara millor, igual o pitjor que fa un any?

- Millor   Igual   Pitjor   No tinc opinió

**Valora de 0 a 10 l'actual situació de l'economia catalana i de l'economia espanyola.
(0=molt dolenta, 10=molt bona) (a l'enquesta anterior els valors van ser 5,59 per a l'economia catalana i 5,17 per a l'economia espanyola)**

	Economia catalana	Economia espanyola
Valoració	<input type="text" value="0.0"/>	<input type="text" value="0.0"/>

Segons la teva opinió, quins són els tres principals problemes que té actualment l'economia catalana? (marca un màxim de tres respostes)

- Feblesa de la demanda interna
- Feblesa de la demanda estrangera
- Atur
- Dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat
- Preu del petroli i carburants
- Preu de l'electricitat
- Costos laborals
- Situació financera, restricció creditícia i cost del finançament
- Infraestructures i comunicacions
- Manca de reformes estructurals
- Situació política (inestabilitat, desconfiança, ...)

Altres

Creus que l'economia catalana millorarà, continuarà igual o empitjorarà en el quart trimestre (octubre-desembre)?

- Millorarà   Continuarà igual   Empitjorarà   No tinc opinió

Valora de 0 a 10 com estarà a finals d'aquest any l'economia catalana i l'economia espanyola (0=molt dolenta, 10=molt bona)

Valoració

Economia catalana	Economia espanyola
<input type="text" value="0.0"/>	<input type="text" value="0.0"/>

Creus que la desigualtat social actual es podrà corregir només amb creixement de l'economia? (marca amb una X)

Sí   No   No tinc opinió

Tenint en compte els interessos de l'economia espanyola/catalana, com creus que ha de ser la postura comunitària en la negociació del Brexit? (marca amb una X)

Dura i sense cap tipus de contemplacions, atorgant a Gran Bretanya la simple qualificació de país tercer   Ha de facilitar la creació d'un statu quo de soci especial per a Gran Bretanya   No tinc opinió

En l'actual context de creixement de l'economia, creus que el Banc Central Europeu hauria de mantenir la política monetària expansiva de baixos tipus d'interès? (marca amb una X)

Sí, durant el màxim temps possible i fins que la inflació no superi el 2%   Sí, però només uns mesos per tal d'anticipar-se a un repunt excessiu de la inflació   No, hauria de canviar-la el més aviat possible i promoure un augment dels tipus d'interès   No tinc opinió

Valora quins creus que seran els efectes més destacats de l'actual revolució digital sobre la societat catalana? (1 Poc important / 5 Molt important)

- Augment de la precarietat laboral
- Pujada de l'atur i disparitat del seu impacte per col·lectius
- Increment del benestar social i de les persones
- Increment de les desigualtats socials
- Reducció de la capacitat recaptatòria dels governs
- Aparició de noves oportunitats de negoci
- Creació d'ocupació i de nous perfils laborals
- Augment de les inversions estrangeres
- Increment de la productivitat laboral

DEMARCACIÓ DE BARCELONA

Estàs d'acord amb la implantació d'una taxa turística local a operadors turístics que gravi els "visitants de pas", com la es vol posar en marxa a Barcelona l'any proper? (marca amb una X)

- Sí   No   No tinc opinió

DEMARCACIÓ DE GIRONA

Penseu que iniciatives com la "Taula empresarial de turisme gironina" creada per les principals organitzacions empresarials dedicades a l'allotjament turístic de les comarques gironines poden tenir un impacte positiu per al turisme? (marca amb una X)

- Sí   No   No tinc opinió

DEMARCACIÓ DE LLEIDA

Sovint empreses agroalimentàries lleidatanes s'instal·len a la província d' Osca en les seves noves constitucions o ampliacions. Que caldria fer per evitar-ho? (marca amb una X)

- Caldria prendre mesures administratives i fiscals més favorables   No fer res. Ja està bé com està   No tinc opinió

DEMARCACIÓ DE TARRAGONA

Creus que les irregularitats detectades els últims anys en la gestió de les cooperatives agràries de la demarcació de Tarragona poden amenaçar la viabilitat del model de producció i comercialització agrària, que ha estat un puntal tradicional de l'economia a les nostres comarques? (marca amb una X)

- Amb tota seguretat   Amb alguna probabilitat   Dificilment   Segur que no

DEMARCATIÓ DE BARCELONA: TAXA SOBRE "VISITANTS DE PAS"

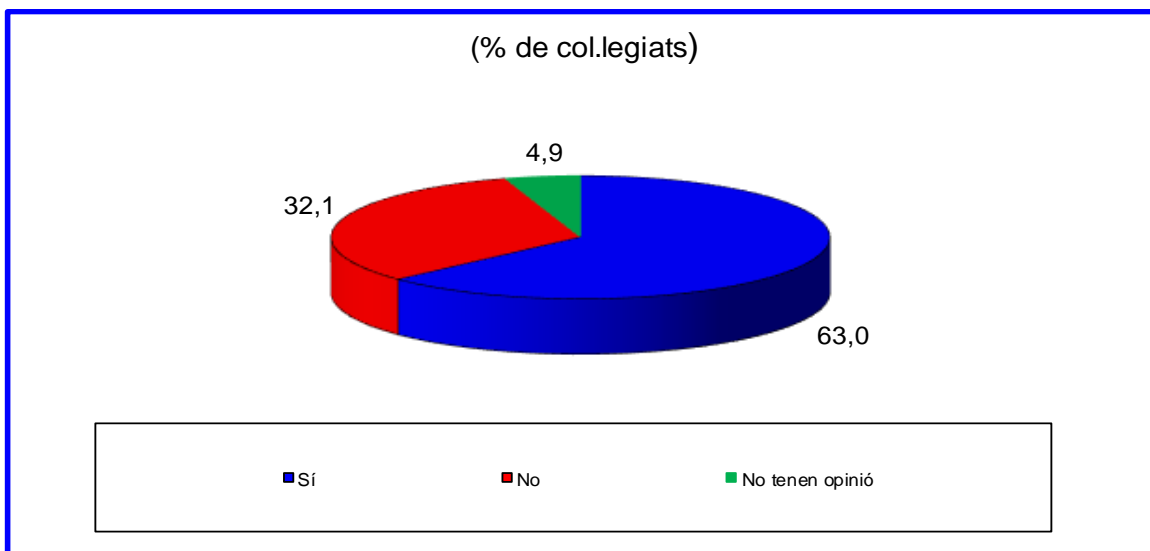
La majoria dels col·legiats de Barcelona és partidari d'una taxa turística local als "visitants de pas".

Un 63,0% dels membres barcelonins del Col·legi està d'acord amb la implantació d'una taxa turística local a operadors turístics que gravi els "visitants de pas", com la que es vol posar en marxa a Barcelona l'any proper. Un 32,1% s'oposa a aquesta taxa, mentre que un 4,9% no té opinió.

Segons **condició laboral**, s'observa que a tots els col·lectius predominen els que són favorables a una taxa turística local sobre els "visitants de pas", cosa que destaca, sobretot, en els assalariats i els aturats. Els que més s'oposen són els empresaris i autònoms.

Tots els grups en funció del **sector d'activitat** estan majoritàriament d'acord amb una taxa sobre els "visitants de pas". Els col·legiats que treballen en la indústria i construcció són els més partidaris d'aquesta, mentre que els que operen en serveis diferents de la docència i recerca són els que més s'oposen.

"Estàs d'acord amb la implantació d'una taxa turística local a operadors turístics que gravi els "visitants de pas", com la es vol posar en marxa a Barcelona l'any proper?"

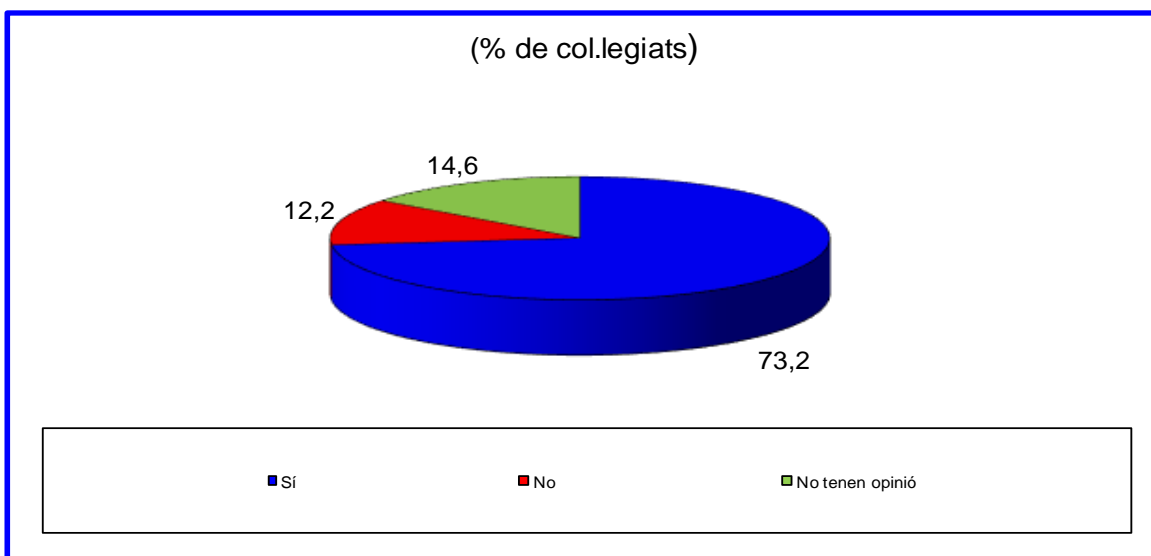
DEMARCACIÓ DE GIRONA: "TAULA EMPRESARIAL DE TURISME GIRONINA"

Set de cada deu col·legiats gironins opina que la "Taula empresarial de turisme gironina" pot tenir un impacte positiu sobre el turisme.

Un 73,2% dels membres gironins del Col·legi pensa que iniciatives com la "Taula empresarial de turisme gironina", creada per les principals organitzacions empresarials dedicades a l'allotjament turístic de les comarques gironines, poden tenir un impacte positiu per al turisme. Per contra, un 12,2% opina que no, mentre que el restant 14,6% no té opinió.

Segons **condició laboral** i **sector d'activitat**, es pot apuntar que tots els col·lectius remarquen significativament els efectes favorables de la Taula per al turisme, destacant els aturats, d'una banda, i els col·legiats que treballen en serveis a empreses i particulars, de l'altra.

"Penseu que iniciatives com la "Taula empresarial de turisme gironina" creada per les principals organitzacions empresarials dedicades a l'allotjament turístic de les comarques gironines poden tenir un impacte positiu per al turisme?"

DEMARCATIÓ DE LLEIDA: EMPRESES AGROALIMENTÀRIES

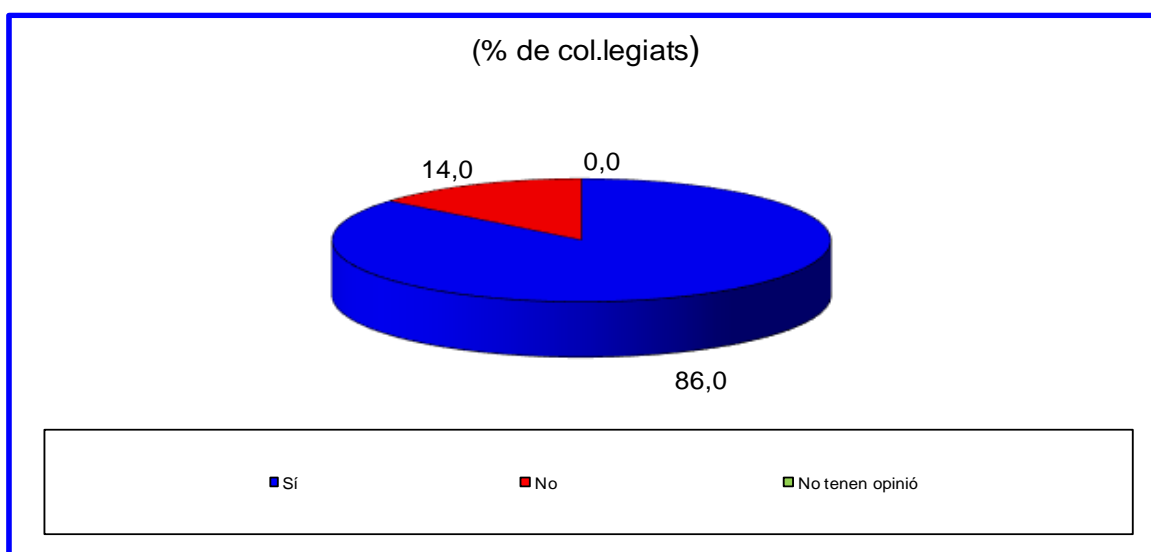
A OSCA

La major part dels col·legiats lleidatans és favorable a mesures administratives i fiscals per evitar que empreses agroalimentàries de la demarcació s'instal·lin a Osca.

Un 86,0% dels membres del Col·legi de Lleida pensa que per evitar que sovint empreses agroalimentàries lleidatanes s'instal·lin a la província d'Osca en les seves constitucions o ampliacions caldria prendre mesures administratives i fiscals més favorables. Per la seva banda, un 14,0% creu que no s'ha de fer res, atès que ja està bé tal i com està.

D'acord amb la **condició laboral** i el **sector d'activitat**, cal esmentar que als diversos col·lectius l'opinió majoritària és que caldria prendre mesures més favorables per evitar la instal·lació d'empreses agroalimentàries lleidatanes a Osca. Això és més remarcable en el cas dels jubilats i dels empresaris i autònoms, i dels que treballen en serveis a empreses i particulars i en indústria i construcció.

“Sovint empreses agroalimentàries lleidatanes s'instal·len a la província d' Osca en les seves noves constitucions o ampliacions. Que caldria fer per evitar-ho?”

DEMARCATIÓ DE TARRAGONA: VIABILITAT DEL MODEL AGRARI

Dues terceres parts dels col·legiats tarragonins opina que les irregularitats en la gestió de cooperatives agràries de Tarragona poden amenaçar la viabilitat del model de producció i comercialització agrària.

Un 67,7% dels col·legiats tarragonins que participen a l'enquesta creu que les irregularitats detectades els últims anys en la gestió de les cooperatives agràries de la demarcació poden amenaçar la viabilitat del model de producció i comercialització agrària, que ha estat un puntal tradicional de l'economia a les comarques de Tarragona. Un 46,8% pensa que l'amenaçarà amb alguna probabilitat, mentre que un 20,9% indica que l'amenaçarà amb tota seguretat. Un 22,6% opina que les irregularitats difícilment poden amenaçar la viabilitat del model, alhora que cap col·legiat apunta que no l'amenaçarà.

Als diferents col·lectius en funció de la **condició laboral** i del **sector d'activitat** la majoria dels col·legiats pensa que les irregularitats poden amenaçar la viabilitat del model agrari, sobretot amb alguna probabilitat. Destaquen, en aquest sentit, els empresaris i autònoms, d'un costat, i els que treballen en indústria i construcció i en serveis a empreses i particulars, de l'altre.

“Creus que les irregularitats detectades els últims anys en la gestió de les cooperatives agràries de la demarcació de Tarragona poden amenaçar la viabilitat del model de producció i comercialització agrària, que ha estat un puntal tradicional de l'economia a les nostres comarques?”

